

Bryssel, 23. marraskuuta 2018
(OR. en)

14368/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0328(COD)

CYBER 283
TELECOM 411
CODEC 2031
COPEN 398
COPS 438
COSI 287
CSC 325
CSCI 150
IND 352
JAI 1148
RECH 495
ESPACE 65

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Ed. asiak. nro:	14141/18
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinoitikeskusten verkoston perustamisesta – Tilanneselvitys

Puheenjohtajavaltio laati tilanneselvityksen ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinoitikeskusten verkoston perustamisesta. Tilanneselvityksessä kartoitetaan edistymistä tässä asiakokonaisuudessa.

Tilanneselvityksestä keskusteltiin kyberkysymysten horisontaalisen työryhmän kokouksessa 14. marraskuuta 2018. Valtuuskuntien huomautusten perusteella selvityksestä laadittiin tarkistettu versio, joka on liitteessä.

Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään hyväksymään tilanneselvityksen toimittaminen 4. joulukuuta 2018 kokoontuvalle TTE-neuvostolle (televiestintä).

Neuvostoa pyydetään panemaan merkille tilanneselvitys ehdotuksesta, joka koskee Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinoitavien verkoston perustamista.

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS EUROOPAN
KYBERTURVALLISUUDEN TEOLLISUUS-, TEKNOLOGIA- JA
TUTKIMUSOSAAMISKESKUKSEN JA KANSALLISTEN KOORDINOINTIKESKUSTEN
VERKOSTON PERUSTAMISESTA

TILANNESELVITYS

I JOHDANTO

1. Komissio hyväksyi 13. syyskuuta 2017 kyberturvallisuuspaketin.¹ Paketti pohjautui nykyisiin välineisiin, ja siinä esitettiin uusia aloitteita EU:n kyberturvallisuuden parantamiseksi entisestään.
2. Komissio ryhtyi välittömästi alustaviin toimiin vuonna 2017 julkistettujen kunnianhimoisten kyberturvallisuusaloitteiden pohjalta kyberturvallisuuden koordinoitikeskusten verkoston ja uuden Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen luomiseksi, jotta voitaisiin investoida vahvempiin ja uraaurtaviin kyberturvallisuusvalmiuksiin EU:ssa.²
3. Lisäksi komissio toteutti osaamiskeskusten kartoituksen tietojen keräämiseksi 665:lta kyberturvallisuuden osaamiskeskukselta niiden taitotiedosta, toiminnasta, toiminta-aloista ja kansainvälisestä yhteistyöstä. Kartoitus aloitettiin tammikuussa 2018, ja sen tuloksena syntyneen raportin analyysissä otettiin huomioon 8. maaliskuuta 2018 mennessä toimitetut tiedot.
4. Tulevan suunnittelun pohjaksi komissio käynnisti lisäksi Horisontti 2020 -ohjelman puitteissa pilottivaiheen (ehdotuspyyntö nro SU-ICT-03-2018), jonka aikana pyritään edistämään kansallisten keskusten verkottumista, jotta kyberturvallisuuden osaamisen kasvattamiselle ja teknologian kehittämislle saadaan uutta pontta.

¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/cyber-security>

² 2018/0328 (COD)

5. Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinoitikeskusten verkoston perustamisesta annetun säädösehdotuksen tärkein tavoite on perustaa vaikuttava ja tehokas rakenne kokoamaan ja jakamaan kyberturvallisuusalan tutkimusvalmiuksia ja tuloksia ja tarjoamaan innovatiivisia kyberturvallisuusratkaisuja, sillä EU:lla on nykyisin tällä alalla huomattavia mutta hyvin hajanaisia valmiuksia ja osaamista. . Ehdotus perustuu luonteensa ja erityistavoitteidensa vuoksi kahdelle oikeusperustalle.³

6. Ehdotuksessa esitetään kolmea hallinnon tasoa:

- a) EU:n taso – eurooppalainen kyberturvallisuuden osaamiskeskus;
- b) kansallinen taso – kansallisten koordinoitikeskusten verkosto;
- c) sidosryhmät – kyberturvallisuuden osaamisyhteisö.

Eurooppalaiselle kyberturvallisuuden osaamiskeskukselle suunniteltu hallintorakenne käsittää johtokunnan, pääjohtajan sekä neuvoa-antavan teollisuus- ja tiedekomitean.

7. Rahoitusta myönnetään pääasiassa Euroopan digitaali-strategia- ja Horisontti Eurooppa -ohjelmista, mutta myös teollisuuden yhteisrahoitus sekä jäsenvaltioiden vapaaehtoiset panokset voivat tulla kyseeseen. Tässä yhteydessä kyberturvallisuuden osaamiskeskus toimii yhdessä kansallisten koordinoitikeskusten verkoston kanssa täytäntöönpanomekanismina kahdelle erilliselle kyberturvallisuuteen liittyvälle EU:n rahoitusvirralle seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä (Digitaalinen Eurooppa -ohjelma ja Horisontti Eurooppa).

³ SEUT 173 artiklan 3 kohta ja 187 artikla.

II TILANNEKATSAUS

8. Komissio julkisti säädösehdotuksen 12. syyskuuta 2018. Kyberkysymysten horisontaalinen työryhmä alkoi käsitellä ehdotusta 17. syyskuuta 2018, jolloin komissio järjesti yleisesittelyn. Vaikutustenarvioinnista keskusteltiin kyberkysymysten horisontaalisen työryhmän kokouksessa 28. syyskuuta 2018.
9. Kyberkysymysten horisontaalinen työryhmä käsitteli asetusehdotuksen tekstiä kokouksissaan 28. syyskuuta sekä 8. lokakuuta ja 30. lokakuuta 2018.
10. Eurooppa-neuvoston päätelmissä 18. lokakuuta 2018 todetaan, että "neuvottelut kaikista kyberturvallisuutta koskevista ehdotuksista olisi saatava päätökseen ennen vaalikauden päättymistä".⁴
11. Kyberkysymysten horisontaalisen työryhmän kokouksessa 30. lokakuuta 2018 puheenjohtajavaltio tarjosi ENISAlle, EDAlle ja ECSOLle mahdollisuuden esittää asetusehdotuksesta näkemyksiä ja suosituksia sen varmistamiseksi, että ne sidosryhmät, joita ehdotus koskee, osallistuvat keskusteluprosessiin.
12. Kyberkysymysten horisontaalisessa työryhmässä käytyjen keskustelujen jälkeen jäsenvaltioita pyydettiin toimittamaan kirjalliset huomautuksensa 8. marraskuuta 2018 mennessä. Yhteensä 15 jäsenvaltiota tarttui tilaisuuteen ja toimitti kantansa kirjallisena.
13. Useimmat valtuuskunnat kannattavat ehdotuksen yleisiä tavoitteita, erityisesti siltä osin, mikä koskee tarvetta säilyttää ja kehittää kyberturvallisuuteen liittyviä teknologisia ja teollisia valmiuksia, jotka ovat tarpeen digitaalisten sisämarkkinoiden turvaamiseksi ja EU:n kyberturvallisuusalan kilpailukyvyyn lisäämiseksi, etenkin syventämällä unionin kyberturvallisuuden tutkimusohjelmien koordinoitua.

⁴ Eurooppa-neuvoston päätelmät 18.10.2018.

14. Esiin tuotiin kuitenkin useita huolenaiheita ja kysymyksiä, jotka liittyvät erityisesti hallintorakenteeseen ja siihen, että ohjelmista (Euroopan digitaali strategia ja Horisontti Eurooppa) keskustellaan parhaillaan neuvoston eri kokoonpanoissa (televiestintä ja kilpailukyky) samoin kuin siitä, että sopimusneuvottelujen tuloksia ei vielä ole tiedossa. Lisäksi jäsenvaltiot halusivat enemmän selvyyttä rajoihin ja synergiaan suhteessa nykyisiin rakenteisiin. Lisäselvitystä pyydettiin myös täytäntöönpanorakenteiden yksityiskohdista ja rahoitusjärjestelyistä.
15. Tietojenvaihto tutkimustyöryhmän sekä televiestintä- ja tietoyhteiskuntatyöryhmän kanssa on pantu alulle. Näiden työryhmien puheenjohtajat esittivät tilannekatsauksen kyberkysymysten horisontaalisen työryhmän kokouksessa 14. marraskuuta 2018.
16. Euroopan parlamentti nimitti Julia Redan (Verts/ALE) esittelijäksi käsittelyä johtavaan teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaan. Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietintöluonnos on määrä esittää 7. tammikuuta 2019. Määräaika tarkistusten jättämiselle on 9. tammikuuta klo 12.00. Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan on määrä äänestää asiasta 19 helmikuuta 2019.
17. Jäsenvaltioiden antaman panoksen sekä kyberkysymysten horisontaalisessa työryhmässä käytyjen keskustelujen perusteella puheenjohtajavaltio Itävalta ja tuleva puheenjohtajavaltio Romania laativat epävirallisen asiakirjan. Se on tarkoitus julkaista joulukuussa 2018.
18. Tuleva puheenjohtajavaltio Romania aikoo jatkaa työtä tässä tärkeässä asiakokonaisuudessa nykyisen puheenjohtajavaltion Itävallan saavuttaman edistymisen pohjalta yleisnäkemyksen muodostamista varten.